

Başvuru Numarası : 2022/1267
Toplantı Tarihi/Sayısı : 7.12.2022/22
Karar Numarası : 2022/893
Başvuran : H. T.
Başvuran Vekili : --
Adres : --
Muhatap Kurum/Kişi : Malatya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Muhatap Adres : --

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın başka ceza infaz kurumuna nakil talebinin uygun görülmesine rağmen nakil giderini ödeyemediği için naklinin gerçekleştirilmediği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuru dilekçesi ve ekleri doğrultusunda, ulusal önleme mekanizması birimi tarafından incelemesi gerçekleştirilen başvuruda, başvuran özetle;

a. Malatya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunduğu, 5275 Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 54'üncü maddesine göre nakil talep ettiğini,

b. 23.06.2022 günü Sungurlu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna naklinin uygun görüldüğünü, sonrasında Ceza İnfaz Kurumu İdare ve Gözlem Kurulunun kendisi adına kayıtlı 7 taşınmazı bulunduğu gerekçesiyle nakil giderinin İdarece karşılanması talebinin reddedildiğini, söz konusu 7 taşınmazın veraset ilamı yoluyla kardeşleri ve annesi arasında paylaşıldığını ancak kardeşler arasındaki uyuşmazlık nedeniyle taşınmazın satışına karar verildiğini, bu nedenle taşınmazdan şu an için herhangi bir geliri olmadığını, uygun görülen nakil talebinin nakil ücretini ödeyemediği için 30 gün sonra bu taşınmazlar nedeniyle reddedileceğini iddia etmiştir.

3. Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünden alınan 29.07.2022 tarihli yazılı görüşte özetle; Ceza infaz kurumu idaresi ve görevli personelin görevleri yönünden herhangi bir kusur ve ihmalinin bulunmadığı, yapılan işlem ve uygulamaların ilgili mevzuat gereğince yerine getirildiği belirtilmiştir.

4. Başvurandan 24.08.2022 tarihinde alınan yazılı görüşünde özetle; 23.06.2022 günü Sungurlu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna isteğe bağlı naklinin uygun görüldüğünü, sonrasında ceza infaz kurumu idare ve gözlem kurulunun kendisi adına kayıtlı 7 taşınmazı bulunduğu gerekçesiyle nakil talebini reddettiğini, söz konusu 7 taşınmazın veraset ilamı yoluyla kardeşler ve annesi arasında paylaşıldığını, kardeşler arasındaki uyuşmazlık nedeniyle taşınmazın satışına karar verildiğini, bu nedenle taşınmazdan şu an için herhangi bir gelirin olmadığını, uygun görülen nakil talebinin nakil ücretini ödeyemediği için 30 gün sonra bu taşınmazlar nedeniyle reddedileceğini, 7 yaşına gelmiş ilk ve tek çocuğunu görme imkanının sağlanmadığını ifade etmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20.04.2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

6. Aynı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; "*özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği*" hükme bağlanmıştır.

7. 24.11.2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön inceleme yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasına göre; "*Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda Kurumun görev alanına girip girmediği yönünden de incelenir.*"

8. Aynı Yönetmelik'in "Ön inceleme üzerine verilecek kararlar" başlıklı 49'uncu maddesinin altıncı fıkrasına göre; "*Ön inceleme şartlarının bulunmadığının sonradan anlaşılması hâlinde de incelenemezlik, gerekçeli kabul edilmezlik veya gönderme kararı verilir.*"

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda başvuranın naklinin uygun görüldüğü ceza infaz kurumuna nakil giderini ödemediğinden naklinin gerçekleştirilmemesi iddiası konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

10. 29.12.2004 tarihli ve 25685 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 53'üncü maddesinin birinci fıkrasına göre; "*Hükümlüler, kendi istekleri veya toplu sevk, disiplin, asayiş ve güvenlik, hastalık, eğitim, öğretim, suç ve yargılama yeri nedenleriyle başka bir kuruma nakledilebilirler.*"

11. Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 3'üncü maddesine göre; "*Bakanlık, Adalet Bakanlığını; Genel Müdürlük, Ceza ve Tevkif evleri Genel Müdürlüğünü*" ifade eder. Anılan Yönetmelik'in 127'nci maddesinin sekizinci fıkrasına göre; "*Hükümlülerin nakil işlemleriyle ilgili esas ve usuller Bakanlık tarafından belirlenir.*"

12. 1 No.lu Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin "Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürlüğü" başlıklı 43'üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi şu şekildedir: "*(1) Ceza ve Tevkif evleri Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır: (...) Hükümlü ve tutukluların sevk ve nakil işlerini yürütmek, (...)*"

13. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un " Kendi istekleri ile nakil" başlıklı 54'üncü maddesinin birinci fıkrasında "*Hükümlülerin kendi istekleri ile buldukları kurumdan başka kurumlara nakledilebilmeleri için, (...) b) nakil giderlerini peşin olarak ödemeyi kabul etmeleri (...)* gerekir. Çocuk hükümlüler ile maddi durumunun yetersiz olduğunu belgelendiren hükümlüler bakımından bu fıkranın (b) bendi uygulanmaz." hükmü yer almaktadır.

14. Somut olayda başvuran, 05.08.2022 tarihinde Malatya İnfaz Hakimliğine nakil giderinin kurum tarafından karşılanmadığı gerekçesiyle şikayette bulunmuştur. İlgili İnfaz Hakimliği, hükümlünün üzerinde kayıtlı 7 ayrı taşınmaz bulunduğunu tespit etmiş ve 16.08.2022 tarihli kararında nakil giderinin kurum tarafından karşılanması talebinin reddine karar vermiştir.

15. 4675 sayılı İnfaz Hakimliği Kanunu'nun 6'ncı maddesi uyarınca; "*(...) İnfaz hâkiminin kararlarına karşı şikâyetçi veya ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından, tebliğden itibaren yedi gün içinde Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir. Kanunlarda infaz hâkiminin onayına tabi olduğu belirtilen hususlarda da bu hüküm uygulanır. İtiraz, infaz hakimliğinin yargı çevresinde bulunduğu ağır ceza mahkemesine yapılır.*"

16. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 17'nci maddesinin dördüncü fıkrasına göre; "*Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.*"

17. 24.11.2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesine göre; "*Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*"

18. Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve ilgili İnfaz Hakimliğinin ret kararı doğrultusunda; başvuranın

ilgili mevzuat kapsamında nakil giderini ödemeyi kabul etmesi gerektiği, maddi durumunun yetersiz olduğunun belgelendirilmediği, konuya ilişkin itirazının yargı organınca yeterli malının bulunduğu gerekçesiyle reddedildiği anlaşıldığından başvuranın iddiasının açıkça dayanaktan yoksun olduğu gerekçesiyle başvurunun Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 67'nci maddesi uyarınca **"kabul edilmez"** olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 07.12.2022 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Aışan TİRYAKİ
II. Başkan

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĞLU
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

İsmailAYAZ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi